Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Perjantai 9.5.2025 klo 11.00—12.09

Paikka: E 422

Läsnä
puheenjohtaja Saara-Sofia Sirén kok
varapuheenjohtaja Lauri Lyly sd
jäsen Miko Bergbom ps
jäsen Fatim Diarra vihr
jäsen Tuomas Kettunen kesk
jäsen Minja Koskela vas
jäsen Mikko Lundén ps
jäsen Niina Malm sd
jäsen Anders Norrback r
jäsen Martin Paasi kok
jäsen Karoliina Partanen kok
jäsen Jorma Piisinen ps
jäsen Piritta Rantanen sd
jäsen Tere Sammallahti kok
jäsen Timo Suhonen sd
varajäsen Sara Seppänen ps (3—6)
varajäsen Markku Siponen kesk (3) (4 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Meri Pensamo
istuntoasiainneuvos Miika Suves

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 15 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työriitojen sovittelusta ja eräiden työtaistelutoimenpiteiden edellytyksistä annetun lain ja työaikalain 2 ja 19 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 14/2025 vp

Valiokunnan lausunto PeVL 12/2025 vp
Valiokunnan lausunto StVL 3/2025 vp
Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työriitojen sovittelusta ja eräiden työtaistelutoimenpiteiden edellytyksistä annetun lain ja työaikalain 2 ja 19 §:n muuttamisesta / TyVP 33/2025 vp, A 3

Valmis
5.0

Pöytäkirja TyVP 35/2025 vp

Käsittelyn pohjana oli 7.5.2025 jaettu mietintöluonnos.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen muutettuna.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä suoritettiin seuraavat äänestykset ja tehtiin seuraavat muutokset mietintöluonnokseen:

Ed. Partanen ehdotti ed. Bergbomin kannattamana, että 1. lakiehdotuksen 8 d §:n 2 momentti hyväksytään muuttamattomana.

Suoritetussa äänestyksessä mietintöluonnosta vastaan ed. Partasen ehdotus hyväksyttiin äänin 8—9.

Ed. Lyly ehdotti ed. Malmin kannattamana, että 1. lakiehdotuksen voimaantulosäännökseen ei lisätä siirtymäsäännöstä.

Suoritetussa äänestyksessä mietintöluonnosta vastaan mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 11—6.

Ed. Lyly ehdotti ed. Malmin kannattamana, että 1. lakiehdotus hylätään.

Suoritetussa äänestyksessä mietintöluonnosta vastaan mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 11—6.

Ed. Lyly ehdotti ed. Kettunen kannattamana, että 2. lakiehdotus hylätään.

Suoritetussa äänestyksessä mietintöluonnosta vastaan mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 9—8.

Päätettiin poistaa mietintöluonnoksen yksityiskohtaisista perusteluista kappale, joka koskee 8 d §:n 2 momentin muuttamista sen tultua ed. Partasen ehdotuksesta hyväksytyksi muuttamattomana.

Ed. Partanen ehdotti ed. Bergbomin kannattamana, että kappaleen 13 loppuun lisätään seuraava virke: ”Sääntelyn soveltaminen ei myöskään esty silloin, jos neuvottelut päättyvät tuloksettomina”.

Suoritetussa äänestyksessä mietintöluonnosta vastaan ed. Partasen ehdotus hyväksyttiin äänin 8—9.

Ed. Partanen ehdotti ed. Bergbomin kannattamana, että kappaleeseen 20 ennen viimeistä virkettä lisätään seuraava virke: ”Täman osalta oikeustila on kuitenkin epäselvä”.

Suoritetussa äänestyksessä mietintöluonnosta vastaan ed. Partasen ehdotus hyväksyttiin äänin 8—9.

Ed. Partanen ehdotti ed. Bergbomin kannattamana, että kappale 23 poistetaan.

Suoritetussa äänestyksessä mietintöluonnosta vastaan ed. Partasen ehdotus hyväksyttiin äänin 8—9.

Ed. Partanen ehdotti ed. Bergbomin kannattamana, että kappaleen 37 kaksi viimeistä virkettä poistetaan ja niiden sijaan lisätään virke seuraavasti: ”Kyse ei ole päällekkäisestä kiellosta, koska 8 d §:n 2 momentin kielto tulee suoraan lain nojalla, mutta 8 e §:n ja 8 f §:n kiellot sen sijaan edellyttävät tuomioistuimen päätöstä”.

Suoritetussa äänestyksessä mietintöluonnosta vastaan ed. Partasen ehdotus hyväksyttiin äänin 8—9.

Ed. Partanen ehdotti ed. Bergbomin kannattamana, että kappaleen 43 kaksi viimeistä virkettä ja kappaleen loppu muutetaan kuulumaan seuraavasti: ”Hätätyön teettämisen kynnys on ehdotetussa uudessa säännöksessä asetettu huomattavan korkealle, vaikka siinä ei edellytetä ennalta-arvaamattomuutta nykyisen säännöksen tavoin, koska tulevasta työnseisauksesta on yleensä ilmoitettu 14 päivää aikaisemmin. Hätätyö voi kuitenkin tulla kysymykseen lähinnä sellaisissa työtaistelutilanteissa, joissa työnantaja ei enää ehdi reagoimaan tilanteeseen muulla tavoin esimerkiksi sen vuoksi, että suojelutyötä koskevat neuvottelut päättyvät tuloksettomina hieman ennen työtaistelun alkamista tai suojelutyötä tekemään ei yllättäen saavu riittävästi työntekijöitä. Joskus kyse voi olla myös siitä, että työtaistelu alkaa äkillisesti ilman riittävän aikaisin annettua ennakkoilmoitusta”.

Suoritetussa äänestyksessä mietintöluonnosta vastaan ed. Partasen ehdotus hyväksyttiin äänin 8—9.

Päätettiin lisätä kappaleen 45 loppuun sivunumeroviittaukset ”46 ja 95”.

Ed. Partanen ehdotti ed. Bergbomin kannattamana, että kappale 47 muutetaan kuulumaan kokonaisuudessa seuraavasti: ”Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta toteaa, että hätätyön teettäminen on pakkotilaan rinnastuvassa akuutissa vaaratilanteessa työnantajan viimesijainen keino sääntelyn piiriin kuuluvien perus- ja ihmisoikeuksien kannalta merkittävien vahinkoseurausten estämiseksi. Hätätyön teettäminen tulee kyseeseen vain, jos vahinkoseurausta ei voida esityksessä ehdotettavilla tai millään muillakaan kohtuullisilla keinoilla välttää. Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta toteaa, että hätätyömääräys on työntekijää velvoittava. Valiokunta korostaa, että hätätyön teettämisessä on kyse pakkotilaa lähentyvistä tilanteista, joissa työtaisteluoikeuteen puuttuminen työnantajan päätöksellä on välttämätöntä välittömästi ja pakottavasti uhkaavan työriitalain 8 d §:n 1 momentin piiriin kuuluvan vahinkoseurauksen torjumiseksi”.

Suoritetussa äänestyksessä mietintöluonnosta vastaan ed. Partasen ehdotus hyväksyttiin äänin 8—9.

Ed. Partanen ehdotti ed. Bergbomin kannattamana, että muutetun kappaleen 47 jälkeen lisätään uusi kappale seuraavasti: ”Työelämä ja tasa-arvovaliokunta yhtyy perustuslaki-

valiokunnan näkemykseen hätätyöstä kieltäytymisen seuraamuksista ja toteaa, että perustuslakivaliokunnan mainitsemien seuraamusten lisäksi työntekijälle voi koitua myös normaaleita työoikeudellisia työstä kieltäytymisen seuraamuksia. Tämän johdosta valiokunta toteaa, että hallituksen esityksen yleisperusteluissa on todettu virheellisesti hätätyöstä kieltäytymisen seuraamuksista (HE 14/2025 vp, s. 46, 89, 95)".

Suoritetussa äänestyksessä mietintöluonnosta vastaan ed. Partasen ehdotus hyväksyttiin äänin 8—9.

Ed. Lyly ehdotti ed. Malmin kannattamana, että hyväksytään mietintöluonnoksen lausumaehdotuksen lisäksi neljä seuraavaa lausumaehdotusta:

1. Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto ryhtyy toimenpiteisiin oikeuspaikkaongelman ratkaisemiseksi siten, että tästä lainsäädännöstä seuraavat mahdolliset oikeustoimet siirrettäisiin yleisistä tuomioistuimista työtuomioistuimeen. Suoritetussa äänestyksessä mietintöluonnosta vastaan mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 9—6, 2 tyhjää.

2. Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto ryhtyy toimenpiteisiin uuden suojelutyösovittelija-elimen perustamiseksi, joko sovittelutoimen yhteyteen tai työmarkkinaosapuolten yhdessä sopimalla tavalla. Suoritetussa äänestyksessä mietintöluonnosta vastaan mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 9—8.

3. Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto ryhtyy toimiin pariteettiperiaatteen toimeenpanemiseksi niin, että lainsäädäntö koskisi työntekijöiden lisäksi työnantajia ja työnantajien yhdistyksiä. Suoritetussa äänestyksessä mietintöluonnosta vastaan mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 9—8.

4. Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto ryhtyy toimenpiteisiin vähimmäiskorvaustason määrittelemiseksi suojelutyöstä ja hätätyöstä. Suoritetussa äänestyksessä mietintöluonnosta vastaan mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 9—8.

Edustajat Lyly, Malm, Rantanen, Suhonen, Koskela ja Diarra sekä edustajat Kettunen ja Siponen varasivat tilaisuuden vastalauseiden jättämiseen. Ilmoitettiin, että vastalauseet on jätettävä tänään sihteerille klo 16.00 mennessä.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Mietintöön jätettiin vastalause: 1) edustajat Lyly, Malm, Rantanen, Suhonen, Koskela ja Diarra sekä 2) edustajat Kettunen ja Siponen, A ja B 3.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivien 2006/43/EY, 2013/34/EU, (EU) 2022/2464 ja (EU) 2024/1760 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse tietyistä yritysten kestävyysraportointia ja huolellisuusvelvoitetta koskevista vaatimuksista (COM(2025) 81 final) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2023/956 muuttamisesta rajalle perustetun hiilidioksidipäästöjen säätömekanismin yksinkertaistamisen ja vahvistamisen osalta (COM(2025) 87 final)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 13/2025 vp

Vastine U 13/2025 vp TyV 09.05.2025 työ- ja elinkeinoministeriö Asiantuntijalausunto A 4
Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivien 2006/43/EY, 2013/34/EU, (EU) 2022/2464 ja (EU) 2024/1760 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse tietyistä yritysten kestävyysraportointia ja huolellisuusvelvoitetta koskevista vaatimuksista (COM(2025) 81 final) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2023/956 muuttamisesta rajalle perustetun hiilidioksidipäästöjen säätömekanismin yksinkertaistamisen ja vahvistamisen osalta (COM(2025) 87 final) / luonnos 9.5.2025, B 4

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:

Vastine
- työ- ja elinkeinoministeriö, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun loppuun.

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä ed. Bergbom ehdotti ed. Piisisen kannattamana, että kappaleen 15 jälkeen lisätään uusi kappale seuraavasti: ”Toisaalta valiokunnan asiantuntijakuulemissa on myös pidetty yritysvastuudirektiiviä koskevia muutoksia perusteltuina ja tarkoituksenmukaisina. Asiantuntijakuulemisissa on katsottu, että yritysvastuudirektiivin yksinkertaistaminen vähentää erityisesti pk-yrityksiin kohdistuvaa hallinnollista taakkaa. Asiantuntijakuulemisissa on niin ikään yhdytty valtioneuvoston näkemykseen siitä, että yritysvastuusääntelyn tavoitteet voidaan saavuttaa tehokkaimmin velvoitteilla, jotka ovat yritykselle selkeitä ja realistisia toteuttaa”.

Suoritetussa äänestyksessä lausuntoluonnosta vastaan ed. Bergbomin ehdotus hyväksyttiin äänin 6—10.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Edustajat Lyly, Rantanen, Malm, Suhonen, Koskela ja Diarra varasivat tilaisuuden eriävän mielipiteen jättämiseen. Merkittiin, että eriävä mielipide jätettiin kokouksen aikana.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: edustajat Lyly, Rantanen, Malm, Suhonen, Koskela ja Diarra, C 4.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Muut asiat

-Todettiin viikkosuunnitelma viikolle 20.

6. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on etäkokous tiistaina 13.5.2025 klo 12.15.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Meri Pensamo